

Een aangepaste woning, sociale contacten en aandacht voor voeding voorkomen dat u moet verhuizen

Herberg voor pelgrims

Antwerpen knoopt aan met verleden en biedt pelgrims opnieuw onderdak

- Scheldestad speelt in op het pelgrimeren
- Vooral pelgrims uit het Noorden verwacht

Ilse VAN HALST

Deze dagen wordt de pelgrims-herberg in het gewezen Sint-Julianusgasthuis in Antwerpen heropend. Dan klopt ook de eerste pelgrim, uit Nederland op weg naar Santiago de Compostela in Spanje, aan dit historische pand aan. Deze rustplaats voor pelgrims is de tweede in Vlaanderen, nadat in 2005 in Maaseik een herberg de deuren opende. Voorts onthalen heel wat gastgezinnen pelgrims op doortocht.

Het idee kwam toevallig op, herinnert projectcoördinator Luc Vermoesen zich. „Toen het Vlaams Compostelagenootschap zich een tijd geleden in dit pand wilde vestigen, bleek dat dit ooit een herberg was. Waarom het gebouw niet herstellen in zijn oorspronkelijke functie? Temeer daar het pelgrimeren in de lift zit. Niet alleen gelovigen gaan op bedevaart naar Compostela, velen ondernemen de tocht om tot rust te komen of zien het als een sportieve uitdaging.”

Reeds in de veertiende eeuw bood het Sint-Julianusgasthuis, zo genoemd naar de patroonheilige van de reizigers, onderdak aan pelgrims op weg naar Compostela, Rome, Jeruzalem of naar andere heilige plaatsen. „Weduwe Ida Van Wynegheem maakte van haar woning een gastenhuis voor arme passanten”, legt Vermoesen uit. Later kwam het onder beheer van de Kamer van de Huisarmen, voorloper van het OCMW. Die is tot vandaag overigens eigenaar van het pand. Vanaf 1702 blies de Broederschap der Loretanen de stichting nieuw leven in. De aanpalende gebouwen aan de Hoogen Stooftstraat kregen tal van bestemmingen.

„Vandaag huist de Mucovereniging op de bovenverdieping. De vzw Koninklijke Sint-Julianus Gasthuis, de opvolger van de broederschap, is nog altijd actief op de benedenverdieping. Op Witte Donderdag verzorgt ze traditioneel een pelgrimsta-

Bronzen jakobsschelpen in de voetpaden leiden pelgrims in Antwerpen naar de 'nieuwe' pelgrimsherberg. © Frank Bahn Müller

fel ter herinnering aan het Laatste Avondmaal. Belangstellenden kunnen een rijkelijk gedekte tafel bewonderen en een vrije bijdrage schenken. Met de opbrengst wordt mensen in armoede 's avonds een smakelijke maaltijd voorgezet.”

Pelgrimsherberg in Antwerpen blaast rijke traditie nieuw leven in

Zopas werd op de eerste verdieping een accommodatie voor pelgrims met een praktische badkamer ingericht. „Wat een weldaad na een lange tocht een douche te kunnen nemen!”, weet Vermoesen, die zelf meermaals naar Compostela trok en dus goed de kleine noden van de pelgrim kan inschatten. Zoals nachtlampjes

en stopcontacten naast de twee stapelbedden. „Klopt, we dachten aan het hedendaagse comfort. Zo hoeft je het licht niet aan te knippen om in een verre hoek je gsm op te laden, waarbij je andere pelgrims uit hun slaap haalt.”

Ook is er een kleine, maar kraaknette keuken. „Stappers kunnen er een maaltijd opwarmen en koffie of thee zetten, maar zelf koken, mogen ze niet. Dat hoeft ook niet in een stad als Antwerpen, waar je eetgelegenheden te over vindt. We onderhandelen trouwens met de stadsherberg opdat pelgrims er op vertoon van hun geloofsbrief een goedkope maaltijd zouden kunnen krijgen.”

In overleg met Antwerpen Toerisme en Congres werd besloten dat pelgrims zich daar aanmelden met hun geloofsbrief of stempelboekje om er de sleutel van de herberg op te pikken.

Antwerpen Toerisme en Congres verwittigt dan een *hospitalero*, iemand van het tiental vrijwilligers van het Compostelagenootschap die de pelgrim wegwijzen maken en zijn geloofsbrief afstempelen. Zij controleren de herberg ook na het vertrek van de pelgrim. „Pelgrims kunnen niet vooraf boeken. Wie eerst komt, eerst maalt. Dat is in de *refugio's* in Spanje niet anders. Ze mogen hier één nacht verblijven tegen een kleine vergoeding voor onderhoud, elektriciteit, en dergelijke”, geeft Vermoesen mee.

„We verwachten vooral bedevaarders uit Nederland en Scandinavië. Antwerpen ligt op de Via Brabantica, die vanuit Bergen op Zoom en Breda, langs het Eilandje en het Museum aan de Stroom, via Borsbeek, Lier en Mechelen naar Santiago voert. Het lijkt me logisch dat pelgrims, zo-

dra ze aankomen in Antwerpen, op zoek gaan naar de Sint-Jacobskerk in de Lange Nieuwstraat. Vandaar wijzen bronzen jakobsschelpen in het voetpad de weg, via de kathedraal en de toeristische dienst, naar het gasthuis.”

Wie wil, kan ook aansluiten op het Jacobskerkenpad dat naar het zuidwesten voert via de nabijgelegen voetgangerstunnel onder de Schelde. Dat pad van achthonderd kilometer, in 2010 ingericht door het Vlaams Compostelagenootschap, doet de achttien Jacobskerken in Vlaanderen aan.

Vlaams Compostelagenootschap vzw, 015 29 84 36, info@compostelagenootschap.be, www.compostelagenootschap.be. De pelgrimstafel is te bezichtigen op Witte Donderdag in de kapel van het Sint-Julianusgasthuis, Sint-Jansvliet 25 in Antwerpen.